

Лекція 5. Експорт продукції як традиційна форма міжнародного бізнесу.

Міжнародний бізнес є багатоміноменклатурним: він об'єднує здавалося б, на перший погляд, несумісні операції, які можна здійснювати і на локальному рівні, не виходячи за межі національних відносин усіх суб'єктів господарювання. Так, консалтингові, туристичні послуги, інжинірингові, транспортні операції цілком можна здійснювати в межах конкретної фірми. Але поширення їх і на міжнародну сферу дозволяє підвищувати загальну ефективність функціонування підприємств в умовах трансформації економіки. Основні види міжнародного бізнесу наведені на рис. 3.1 [14].

Із розвитком процесів інтернаціоналізації форми та види міжнародного бізнесу змінюються від простих (міжнародна торгівля) до складних (міжнародні корпорації з прямими зарубіжними інвестиціями). Розглянемо їх детальніше:

Найпростішим шляхом проникнення на міжнародні ринки є *експорт та імпорт товарів*. Окрім експорту та імпорту товарів фірма може експортувати послуги. Фірма може створити для координації експорту або експортний відділ, або незалежну торгівельну компанію, або посередницьку службу, яка повинна займатися укладанням угод з іноземними покупцями. Також може відбуватися здійснення діяльності за кордоном через посередника [14].

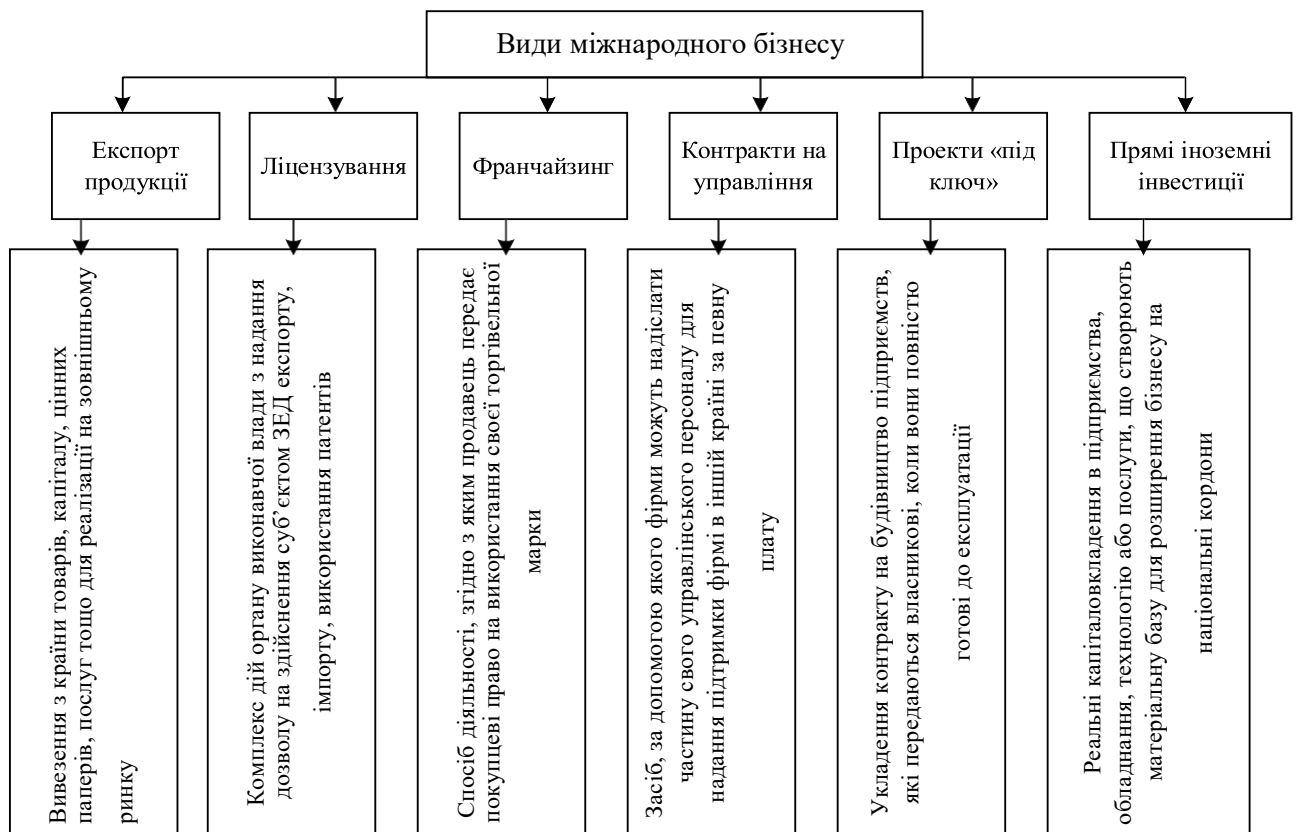

Рисунок 3.1 – Основні види міжнародного бізнесу [14]

У сучасних умовах зовнішньоторговельні операції становлять понад 80 % обсягів міжнародного бізнесу. До того ж експорт є найменш ризикованою, але й найменш прибутковою формою міжнародного бізнесу.

Зазначені особливості примушують учасників міжнародного бізнесу модернізувати експорт. Найпоширенішими формами такої модернізації є локальне складування і продаж, що означають завезення великих партій товарів на спеціальні склади з метою подальшого продажу товарів з цього складу-магазину. Така форма бізнесу зменшує витрати при перевезенні великих партій товарів у розрахунку на один виріб (ефект масштабу), а також дозволяє здійснювати перепродажне і післяпродажне обслуговування товарів.